

ՄԱՅՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՅՈՒՆԱՆԻ ԵՐԻՐԱԳՆԱԿԱՆ-ՀԱՅԱԿԱՆ ՀՐԸ-ՏՐՈՒՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 1896—1910

ԲԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍԸ

Յաջորդ ցուցակը շարունակութիւն է Գիւլք. Հ. Գ. Գալմեյանի «Յուլիանական-հայկական հիւստապարկութիւնը», խորագրուած ծննդարկութեան, որ սկսեալ 1888-ին պարբերաբար լոյս կը տեսնէր մինչև 1897 թեթիս մէջ, առով 1897—1896 տարիներու մէջ լոյս տեսած հայագիտական հրատարակութեանց ցանկը՝

Պարագայից բերմամբ Հ. Գալմեյանի ստիպուած էր ընդհատել իւր ծննդարկութիւնը 1897-ին մինչև ի ցայտը, երբ նկատեալ գործի կարեւորութիւնը եւ շատերուն խնդրոյքը, կը ծննդարկութեան շարունակը զայն ընդհատուած տողէն մինչև 1910-ին վերջը, նոյն ծրագրով եւ ուղղութեամբ։

Նախ կու տանք Յարութեան հայկական բաժինը, եւ ապա Հայերէն հրատարակութիւնը։

Մեր ցուցակէ առ այժմ դուրս կը մնան ուսանելի հրատարակութիւնք. որոնք ի մի ամփոփուած պիտի տանք աշխատութեանս վերջը։

Ըստ կարի շննդացած ենք ամբողջական ներկայացնել մեր ցանկը, ներս առնելով նաև այնպիսի գրուածներ, որոնք թէև ուղղակի Հայագիտութեան չեն վերաբերող, բայց մտաւն ազդեցի մէջ են անոր հետ։

Որովհետեւ ամէն գրութիւն ալայ առջի շննդ կըցած ունենալ եւ ծղել անծամբ, անոր համար պատշաճ համարեցանք մեզի անմատչելի եղածներն ստուգանիշ նշանակել։ Մեր ծննդարկութեան համար շատ նպաստող մեզի մասնաւորապէս Dr. Lucian Sehermann խնայարկութեամբ լոյս տեսնող հրատարակութիւն՝ Orientalische Bibliographie (München, 1897—1910), որուն 1909—1910 տարիներու հատորներն տակաւին չեն հրատարակուած ղեգախտաբար։

Հայկական բաժինի կատարելութեան համար մեծապէս շնորհակալ պիտի ըլլալք, ինչի հայ հեղինակները եւ թարգմանիչները հաճելի իրենց երկերէն ու թարգմանութիւններէն մի մի օրինակ խնայարկութեանս յղել։ Ինչպէս վերն գրինք մեզի հարկաւոր են ի մասնաւորի 1897—1910 տարիներու հրատարակութիւնները։

Հ. Գ. Գալմեյան

*1. A. Br. — Die armenische Presse : Aus fremden Zungen. 9 (1900), p. 288.

*2. A. de R. — Tigrane Yergate. Paris, 1901. Extrait de la "Revue". 8°, p. 20.

*3. A. L. — Den armeniske bevoegelse og sultanens hommelige diplomati: Nord og Syd. 1898/99, p. 760—76.

*4. A. bruzzese A. — Le relazioni fra l'impero romano e l'Armenia a tempo di Augusto (30 p. C. — 14 d. C.): Riv. di stor. ant. 7 (1904), p. 505—21, 722—34; 8, p. 82—61.

[Գալմեյան. Riv. di filol 33 (1906), p. 159 f. (G. de Sanetis.)]

5. Abdullah P. Seraphin — 85. Études sur la miniature.

6. Abeghiau Artasches — Vorrage zur Entstehungsgeschichte der altarmenischen Bibeldrucksetzungen. (Diss. Marburg.) Leipzig, 1904, p. 46.

7. Abeghiau Dr. M. — Der armenische Volkslaute. Leipzig, Drugulin, 1899, p. 197.

[Գալմեյան. Globus 78 (1900), p. 288—93 (J. v. Negelein). — ՀԱ. 1899, էջ 249—51 (Հ. Տ.): — «Արար», 1899, էջ 256—7:]

*8. Abercrombie W. — Deciphrement of Hittite inscriptions: Glasgow Herald, 1896, Febr. 9

9. A. bouhajatan Hagrap — Märtyrer und die evangelische Gemeinde von Ufa: Geschichten und Bilder fürs deutsche Volk. Nr. 28, 29, 2. Aufl., Ka'serswerth, p. 24.

10. Abraham Amirehanjantz: Der christ. Orient I (1900), p. 100—102.

11. Achelis Hans — 85. Hippolytus.

12. Ackland — The Cry of the Armenian: Armenia (Bost.), I (1904), Nr. 3, p. 28—31.

13. Acta consisterii secreti habiti die XIV. Decembris MDCCCXCIX, in quo sanctissimus Dominus noster Leo Papa XIII. Cilicicæ Armenorum Patriarchæ Pauli Petri XI. Emmuneliani electionem confirmavit, eique sacrum pallium concessit. Romæ, ex Typ. polygl. S. C. de Propaganda Fide, 1900, 4°, p. 19, լատ.-հայ.

14. Adamian Hélène und Eugénie. (Die Schwestern Adamian und die Presse.) Leipzig, F. M. Geidel, 1909, 6°, p. 16.

15. — «Նոյն» գաղղիներէն: Les soeurs Adamian et la presse. Paris, A. Mayeur, 1909, X, 4°, p. 16.

*16. A. d. e. n. y. — Greek and eastern churches. London? 1908.

17. Adjarian H. — Armenische Etymologien. Sprachwiss. Abb. Hrs. von L. v. P. I (1899), p. 302—4.

18. — Katalog der armenischen Handschriften in der Bibliothek des Sanassarian-Institutes zu Ezerum. Wien, Mecht. Buchdruck., 1900, 4°, XV, 87 S., fr. 1.50. [Գալմեյան. «Արար», 1901, Թ. 2: — ՀԱ. 1901, Թ. 2: — «Մուրճ», 1901, Թ. 2:]

19. — Classification des dialectes arméniens. Paris, 1909, 89, pp. 88+1 Carte. (Mémoires de la Société linguistique de Paris, XV, 4° [1909]).

[Գալմեյան. ՀԱ. 1909, էջ 314—5 (Ա. Վ.):] — Lit. Zentralit. 1910, Nr. 11. (J. Karst.)

20. — Croissements de mots en arménien: MSLP 10 (1898), p. 324.

*21. — Études de dialectologie arménienne. III. Examen du dialecte du Karabagh. — Note bibliographique par A. Meillet: Jour. Asiat. 1902. Extrait, 8°, p. 14.

22. — Etude sur la langue laze. (Extrait des Mémoires de la Société de linguistique de Paris, t. X. 228—40; 364—401; 405—448.) Paris, 1899, 8°, p. 110, fr. 8.—.

[Գալմեյան. WZKM. 16 (1903), p. 379—404 (H. Schuchardt). — Or. Lz. 7 (1904), p. 448 (F. Bork). — ՀԱ. 1899, էջ 219—20 (Հ. Տ. Տ.): — «Հանրագիտակ», 1898/99, Թ. 70 (Նալչկոյց ի): — «Բազմ», 1899, էջ 236 (Հ. Տ. Նալչկոյց): — «Բանաս», 1899, էջ 177 (Կ. Ռ.):]

*23. — Étymologies arméniennes. MSLP 15, p. 242—5.

24. — — Les explosives de l'ancien arménien étudiées dans les dialectes modernes. Paris (Revue internationale de Khlino-logie, Otologie, Laryncologie et Phonétique expérimentale). 1899, 8°, p. 20.

[Թարգմանած մասովն ՀԱ. 1899, էջ 289-295 (Հ. Յ. Տ.):] — [ՀԱ. Գ. Գ. — Հանրագիտակ, 1898/99, Թ. 70 (Խաչկունց Դ.): — «Բանասեր», 1899, էջ 177:]

*25 — — Gutturales issues de semi-occlusives par dissimilation: MSLP. 14 (1906), p. 288.

26. — — Lautlebre des Van-Dialekts: Z. f. arm. Philol. I (1903), p. 74—86, 121—38.

27. A d o s s i d è s A. — Arméniens et Jeunes-Turcs. Les massacres de Cilicie. Paris, 1910, P. V. Stock, pp. 142, fr. 2 50.

[ՀԱ. Գ. Գ. — Հոգի, 1910, Թ. 80-82 (1. 9.): — ՀԱ. 1910, էջ 151-155 (Թաթումի Վանանդադի): — «Բազմ», 1910, Թ. 7. (Թ. Օս.):]

28. — — The Turkish movement: Le Cour. Europ. Armenia (Bost.) 3 (1907) Nr. 5, p. 21—32.

29. Adresse envoyée par les soins du Comité franco-arménien à M. le Président du Conseil des Ministres, le 23 août 1897: Revue Bleue, 4. Série. — Tome 8, Nr. 4, 2 Octobre 1897.

30. L'Affaire des orphelins arméniens. La Victoire de la Vérité (1905—1906). Préface par A. K é d z i k. Traduit de l'arménien. Ecrite par X... Paris? 1906, 8°, p. 47.

31. Les affaires d'Orient: L'Autorité 12 (1897) Nr. 76.

32. Agabeg Diana Apear — Betrayed Armenia. Illustrated. The Japan Gazette* (Yokohama) 1910, 8°, p. 77.

[ՀԱ. Գ. Գ. — The Armenian 3 (1909), Nr. 7—8, p. 58—59.]

33. — — The Old and new regime in Turkey. The Japan Gazette* 1910, October 22nd.

34. — — The truth about the Armenian Massacres. The Japan Gazette* (Yokohama) 1910, 8°, p. 26.

35. — — The turkish Constitution and Armenia: Armenia (Bost.) 4 (1910), Nr. 1, p. 6—7.

36. Aghassi — Le Massacre du père Salvatore 19 Nov. 1896. Récit d'un chef Zeitouniote: La Terre sainte 22 (1896) Nr. 23, p. 353—355.

37. — — Zeitoun, depuis les origines jusqu'à l'insurrection de 1895. Avec une carte, des reproductions de dessins et des photographies. Traduction d'Archag Tchobanian. Préface par Victor Bérard. Paris, Mercure de France, 1897, 8°, pp. 318., fr. 8 50.

[ՀԱ. Գ. Գ. — Մշակ, 1897, Թ. 78: — «Կուսակ», 1897, Թ. 18: — ՀԱ. 1897, Թ. 8:]

38. Agopian M. — ՏՅ՝ Chants liturgiques.

39. Aharonean A. — Armenische Erzählungen von —. Uebersetzt v. A. Fink-Gjandischian. Leipzig, Reclam, 1909, 16°, pp. 106. Mk. 0 20.

[ՀԱ. Գ. Գ. — ՀԱ. 1909, էջ 351 (Գ. Մ.):]

40. Aharonian Avetis — Bilder aus Türkisch-Arménien: Uebersetzt und herausgegeben von Artak Wartapet Simbatjan. Etschmiatsin, Klosterdruckerei, 1910, 8°, V, p. 133. Kop. 60 oder Mk. 1.—.

[ՀԱ. Գ. Գ. — Հոգի, 1910, Թ. 200 (2. Վալանդադի): — ՀԱ. 1910, Թ. 11, էջ 350 (Գ. Մ.):]

41. — — Obrásky z tureckého Arménska. Z novoarménšting přeložil O. S. Vetti [Al. Koudelka]. V Praze 1903, p. 302 K 0 80.

42. — — Rašid. Z armenšting přeložil O. S. Vetti: Hleas 1903, p. 84—105.

43. — — That night: Armenian (Bost.). 4 (1910), Nr. 4, p. 11—14.

44. Aïdyn Arsenius — Ausweis der für die notleidenden Christen in Armenien gespendeten Beiträge. Vaterland (Beiblatt) 1896, Nr. 101, p. I—V.

45. Le P. Arsèn Aïdinian — L'Arménie 1902, Nr. 167.

*46. Aischin Mohamed Die Freiheitsbewegung in der Türkei. (Ein Versuch historischer Forschung.) Einzig autorisierte Uebersetzung von A. J. Ramm. Berlin, I. Ladschnikow 1908.

47. Akinian P. N. — Armenische Bibliographie des Jahres 1905. Anzeiger für indogermanische Sprach- und Altertumskunde. 2 4, p. 68—76.

[Կուսակ, արարածովն:]

48. — — des Jahres 1906. Աշ 25, p. 1—8.

49. — — des Jahres 1907. Աշ 27, p. 102—110.

50. Akiniantz P. N. — Noch einmal armenische Nestoriana. [Z. f. Kirchengeschichte, 30. Bd., 3. Heft, p. 362—3.] Gotha 1909.

51. Aknouni E. — Les plaies du Caucase. Avec préface de Francis de Pressensé et introduction de Pierre Quillard. Genève, 1905, 8° pp. 356. Prix: 2 frs.

52. — — La Question arménienne et le tsarisme. Extrait de l'ouvrage „Les plaies du Caucase“. Genève, 1905, 8°, p. 29. Publié par l'Union des étudiants arméniens de l'Europe. 40 cent.

53. — — Le criminel sur le Trône. Paris 1908 Genève, 8°, p. 15 Գ. Գ. Գ. — Rédaction „Droschak“.

54. Alaux Louis Paul. — The Armenian Schools in the Ottoman Empire: Armenia (Bost.), I (1905), Nr. 5, p. 44—49.

55. Album of Armenia. Chigwell. London, 1906.

56. Alcock D. — Aan den Euphrat. — Een verhaal uit Armenie door Adelpia. Nijkerk, Callenbach 1898, 8° pp. 358, fr. 1 80.

[ՀԱ. Գ. Գ. — ՀԱ. 1900, էջ 91 (Հ. Յ. Տ.):]

57. Alexander S. — Justice? Humanity? Freedom: Armenia (Bost.), I (1905), Nr. 11, p. 3—9.

*58. Alexandrian A. — Le siège arménien catholique de Mardine: Al-Machriq, 10 (1907), p. 502—10.

*59. Ali Nouri — Abdul Hamid i Karikatur. Interirer fra Yildiz-Kiosk i Belleder og Tekst. Kjobenhavn, Pio, 1903, p. 104 (ill.). Kr. 1 50.

*60. — — Abdul Hamid i karrikatur. Interiörer fran Yildiz-Kiosk i ord och bild. Stockholm, Aktiebolaget Ljus, 1903, p. 112. Kr. 2.—.

*61. — — Sâja-i-Sâbâna-da. Unter dem Scepter des Sultans. Berlin, Schwetschke u. Sohn, 1905, VIII, p. 216.

62. Alishan P. Leon: L'Arménie, 1903, Nr. 161.

63. — — Ayas, son port, son commerce et ses relations avec l'Occident. Extr. de „Sissoan“. Venise. S. Lazare, 1899, 8°, p. 151.

64. — — Il giglio di Schiavarschiane, ode Armena del — — con la versione italiana di E. Tessa, Venezia, Imp. S. Lazzaro, 1897. *այ-բանու.*

65. — — The Lily of Shavarshan. [Translat. by Alice Stone Blackwell.] Armenia (Bost.), I (1905), Nr. 8, p. 17—19. [*Հ. Աղշարի Նկարագ.*]

66. — — Le jugement de Vassag. Traduit de l'arménien par Jean Minassian: La Patris 1910, Nr. 89. Supplément gratuit.

67. — — Sissoouan ou l'Arméno-Cilicie. Description géographique et historique avec carte et illustrations, traduit du texte arménien et publié sous les auspices de Son Ex. Noubar Pacha, Ancien Ministre des affaires étrangères de S. A. Le Khedive, Venise, St. Lazare, 1899, 4°, VII p. 540, fr. 45.

[*Բնագր. ՀԱ. 1899, Թ. 9 (Հ. 8. 8.): — «Բազմ», 1899, էջ 77.*]

68. — — Un viaggiatore armeno traverso l'Abissinia: Atti R. Ist. Veneto di sc., Ser. VII, t. VIII (1898), p. 1230—9. *ստիտ անստեղծիք* Venezia. Tip. Ferrari, 1897, p. 10.

69. Allotte de la Fuye — La dynastie de Kamaskires. Extr. de la Revue numism. 1903, p. 93. Paris, 1903.

*70. — — La mesure des volumes dans les textes archaïques de la Chaldée: Rev. d'assy. e-d'arch. or. 6 (1907), p. 75—8.

71. — — Monnaies arsacides surfrappées. Nouveau classement des monnaies arsacides d'après le catalogue du British Museum: Revue numis. 1904, p. 174—96; 317—71; 3 T. Extrait de la Revue numismatique. Paris, 1904.

72. — — Monnaies arsacides de la collection Petrovitz. Extr. de la Revue numism. 1905, p. 129. Paris, 1905 (= Rev. Num. 1905, p. 126—69; 1 T.).

73. — — Monnaies de l'Élymaïde. Paris, 1904, 8°, pp. 12.

74. — — Nouveau classement des monnaies arsacides d'après le catalogue du British Museum. Extr. de la Revue Numism. 1904, p. 317. Paris 1904.

75. — — Les surfrappées et les graffittes sur les monnaies des Arsacides: Procès-verbaux de séances de la Soc. fr. de numis. 1906, p. XXV—XXVIII.

*76. America's relief ex edition to Asia Minor, under the red cross. Washington 1898.

77. Amirochanjan P. — Die armenische Frage im Kaukasus: Mitteil. aus dem Orient. I (1906), p. 139—40, 156—7, 169—71, 187—8.

78. Anais Caumel Decazis — Les voix explorées de l'Arménie. Paris, Schmidt, 1897, 8°, pp. 24.

79. Ananikian M. H. — Armenia. Extract from Dictionary of Religion etc. by James Hastings. p. 794—892.

*80. Anderson J. G. C. — Asia Minor, I. 2,500,000. With index. (Murray's Handy classical maps.)

London, Murray, 1903. 1 *առ-թու.* 56×48 cm; II. p. 4. With index.

[*Բնագր.* Rev. de l'instr. pub. en Belg. 46 (1904), p. 330 (F. Dumont.) — Classical Rev. 18 (1904), p. 122—5 (R. M. Burrows).]

*81. — — Exploration in Asia Minor during 1898. First report. Annual of the British School at Athens 4, p. 48—78. K 1—.

*82. — — and W. M. Ramsay. — Notes from Asia Minor. Athenaeum 23 (1897), p. 566.

*83. — — Pontica: J. of Hell. Studies 20 (1900), p. 151—8.

[*Արժանազանութիւն Սերաստաստրոյ. — Քոթապոնութիւն Արարիկ եւ Քրիստոսի:*]

*84. — — Reisen in Phrygien 1897: Globus LXXII (1897—8), p. 212.

*85. — — The road-system of Eastern Asia Minor with the evidence of byz. campaigns: J. of Hell. Stud. 17, p. 22—4. 1897, 4°, p. 23. I. mp. Mk. 2—.

[*Բնագր.* Byz. Zeit., 7, p. 493 (K. K.).]

86. — — Studia Pontica. I. At Journey of exploration in Pontus. Bruxelles 1903, 4°, p. 104, Kart. 9; T. fr. 7.50.

[*Բնագր.* N. Jb. f. d. Klass. Alt 17 (1906), p. 108 (W. Ruge). — Rev. d. ét. anc. 5 (1905), p. 314—6;

401 f. (G. Rodet). — Rev. de l'intr. publ. en Bel. 47, p. 192—5 (F. van Ortroy). — Anal. Boll. 25 (1906),

p. 112 (H. D.). — B. phil. Ws. 4, p. 175—78 *և* DL, 1904, p. 243 f. (J. Patsch). — Peterm Mitteil. 50 (1904),

Lit. ber. p. 47 (v. Diest). — *ՀԱ. 1906, էջ 159—60, 1909, Թ. 9—10 (Հ. 8. 8.): — Քաղաքաբնութիւն ՀԱ. 1909, Թ. 12. 1910, Թ. 2, 5—8 (Հ. 8. 8.):*

*87. — — A summer in Phrygia. Some corrections and additions: Jour. of Hell. Stud. 8 (1899), p. 240—44.

88. Andrae Hedwig — Fedai und Christ. Erzählung aus dem Wan-Bergen. Frankfurt am Main. Verlag Orient 1906. 8°, p. 103, 75 Pfennig.

89. — — Kindertränen. Eine Geschichte aus dem wilden Kurdistan. V. Aufl. Schwerin i. Mecklbg. 1905. 8°, pp. 80.

90. Anecdota Monophysitarum. The Correspondence of Peter Monkus, patriarch of Alexandria, and Acacius patriarch of Constantinople, together with the Henoticon of the emperor Zenon and the rescript of the emperor Anastasius, now first translated from the old armenian text by F. C. Conybeare: The American Journ. of Theol. 9 (1905), p. 719—740.

[*Հմտ. ՀԱ. 1906, էջ 288.*]

(Հ. Բ. Բ. Բ. Բ.)

ՀԱՐԱՏԱՐԱՐՈՒՄԻ ԵՄԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՆԻ ԽՐԱԿԱՆԻ Դ. ՌԱԳՈՒՅԵԼ Ե. ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՎԵՐԵՆԱՆ. ԲՈՒԹԱՐԱՆԱՆ ԵՄԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ